

УДК 005:364-057.19

DOI <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.2.31>

Андрій КОЛОСОК

кандидат економічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи, Волинський національний університет імені Лесі Українки, просп. Волі, 13, м. Луцьк, Україна, 43025

ORCID: 0000-0001-9167-5430

Scopus-Author ID: 36069569400

Web of Science Researcher ID: W-6262-2018

Віталій РЕЙКІН

доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту та адміністрування, Волинський національний університет імені Лесі Українки, просп. Волі, 13, м. Луцьк, Волинська обл., Україна, 43025

ORCID: 0000-0003-1395-6135

Scopus-Author ID: 56607347200

Web of Science Researcher ID: AAQ-2158-2021

Бібліографічний опис статті: Колосок, А., Рейкін, В. (2023). Менеджмент соціального захисту безробітних. *Ввічливість. Humanitas*, 2, 210–217, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.2.31>

МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ БЕЗРОБІТНИХ

Метою дослідження є аналіз теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління соціальним захистом безробітних.

У статті досліджено теоретичні аспекти менеджменту соціального захисту безробітних в Україні, сформувано власне розуміння категорії соціальний захист безробітних – це система соціального забезпечення осіб, які втратили місце постійної роботи, шляхом надання їм тимчасових фінансових виплат протягом визначеного періоду, та пошуку нового місця роботи за спеціальністю, чи безкоштовну перекваліфікацію згідно вимог ринку праці.

Розглянуто функції Державної служби зайнятості, як основної управлінської структури із забезпечення соціального захисту безробітних в Україні. Вказано, що система соціального захисту безробітних в Україні побудована на принципах: універсальності; справедливості; стимулювання та передбачає такі засоби соціальної підтримки безробітних: виплата допомоги по безробіттю; професійна реабілітація; сприяння активному пошуку роботи.

Проаналізовано динаміку та структуру зареєстрованих та працевлаштованих безробітних громадян на ринку праці Волинської області за 2021-2023 роки. Відмічено загальну тенденцію зменшення кількості зареєстрованих безробітних протягом січня-квітня 2023 року у порівнянні з аналогічними періодами попередніх років, що пояснюється активним призовом на військову службу та значним впливом працевдатного жіночого населення за кордон.

Сформовано напрями збільшення ефективності соціального захисту безробітних: підвищити рівень загального добробуту населення; забезпечити функціонування другого та третього рівня пенсійної системи; зберегти наявні робочі місця шляхом підтримки роботодавців; забезпечити ефективну перепідготовку осіб, що втратили робоче місце; посилити координацію міжнародної діяльності з питань зайнятості; збалансувати пропозицію навчальних закладів з потребами ринку праці; проводити спеціалізовані ярмарки праці спільно з навчальними закладами; інтенсифікувати співпрацю між соціальними партнерами.

Перспективи подальших досліджень полягають в розробці ефективного менеджменту соціального захисту безробітних в післявоєнний період.

Ключові слова: соціальний захист безробітних, соціальний менеджмент, зайнятість.

Andrii KOLOSOK

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor Department of Social Pedagogy and Pedagogy of Higher School, Lesya Ukrainka Volyn National University, 13, Voli Avenue, Lutsk, Ukraine, 43025

ORCID: 0000-0001-9167-5430

Scopus-Author ID: 36069569400

Web of Science Researcher ID: W-6262-2018

Vitalii REIKIN

Doctor of Economics, Professor, Professor of Management and Administration Department, Lesya Ukrainka Volyn National University, 13 Voli Avenue, Lutsk, Ukraine, 43025

ORCID: 0000-0003-1395-6135

Scopus-Author ID: 56607347200

Web of Science Researcher ID: AAQ-2158-2021

To cite this article: Kolosok, A., Reikin, V. (2023). Menedzhment sotsialnoho zakhystu bezrobitnykh [Management of Unemployed Social Protection]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 2, 210–217, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.2.31>

MANAGEMENT OF UNEMPLOYED SOCIAL PROTECTION

The purpose of this study is the theoretical provisions analysis and the practical recommendations development for improving the effectiveness of unemployed social protection management.

The article examines the theoretical aspects of unemployed social protection management in Ukraine, the authors' understanding of the category of unemployed social protection is formed like a system of social security for persons who have lost their place of permanent employment, by providing them with temporary financial payments during a certain period, and finding a new place of work according to their specialty, or free retraining according to the labor market requirements.

The functions of the State Employment Service, as the main administrative structure for ensuring unemployed social protection in Ukraine are examined. It is determined that the system of unemployed social protection in Ukraine is built on the principles of: universality; justice; stimulation and provides for the following means of social support for the unemployed: payment of unemployment benefits; professional rehabilitation; promotion of active job search.

The dynamics and structure of registered and employed unemployed citizens on the labor market of Volyn region for 2021–2023 are analyzed. A general trend of a decrease in the number of registered unemployed during January–April 2023 compared to similar periods of the previous years is noted, which is explained by active conscription for military service and a significant outflow of the capable of working female population abroad.

Directions for increasing the effectiveness of unemployed social protection are formed: to increase the level of population general well-being; to ensure the functioning of the second and third level of the pension system; to preserve existing jobs by supporting employers; to ensure effective retraining of the persons who have lost their jobs; to strengthen the coordination of international activities on employment issues; to balance the supply of educational institutions with the labor market needs; to conduct the specialized labor fairs together with educational institutions; to intensify the cooperation between social partners.

Prospects for further research are in the development of effective management of unemployed social protection during the post-war period.

Key words: *unemployed social protection, social management, employment, labor market.*

Актуальність проблеми. Проблеми зайнятості та соціального захисту безробітних в період військового вторгнення набувають особливої актуальності. Оскільки, економіка країни переживає стагнацію, велика кількість підприємств опинилась в окупації чи у зоні бойових дій, що спричинило значну кількість внутрішньо-переміщених осіб та призвело до збільшення кількості безробітних.

В такій ситуації, за умов обмеженості фінансових ресурсів, органи державного управління змушені підвищувати ефективність менеджменту соціального захисту безробітних, аби забезпечити соціальними послугами зростаючу кількість не зайнятого населення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Не дивлячись на значну кількість наукових праць присвячених зайнятості населення, проблема ефективності управління соціаль-

ним захистом безробітних під час військових дій набуває особливого значення та потребує подальших досліджень.

Ми здійснили огляд наукової літератури присвяченої даній темі, та виокремили найбільш значимі на наш погляд думки дослідників. Зокрема, Гапочка В.М. досліджуючи реалії соціального захисту безробітних зазначив, що «збільшення рівня зайнятості має стати центральним питанням повоєнної відбудови, реінтеграції та процесів повернення до умов миру» (Гапочка, 2022).

Аналізуючи ринок праці в умовах воєнного стану Мантур-Чубата О.С. у співпраці з Вагановою Л. В. прийшла висновку, що «в Україні нині високий рівень безробіття і це зважаючи на великий відтік біженців та мобілізацію значної частини населення країни. У післявоєнний період саме стабілізація ринку праці стане вкрай необхідним завданням» (Мантур-Чубата, 2022).

Складне становище на ринку праці підтверджує Штундер І.О.: «ситуація з національною економікою в цілому на пряму впливає на стан та динаміку ринку праці та до завершення бойових дій складно говорити про його стабілізацію та відновлення в повній мірі» (Штундер, 2022).

Ковач В.О. досліджувала дану проблему через призму державної політики у сфері зайнятості населення та відмітила, що «політику зайнятості населення слід направити, насамперед, на зміну характеру ринку праці за допомогою переходу від надлишкової зайнятості з невисокою продуктивністю праці до поєднання низького рівня безробіття з високопродуктивною зайнятістю» (Ковач, 2020).

Тимчишин Т.М. розглядав теоретико-правові аспекти соціального захисту безробітних в міжнародному праві та відмітив, що надзвичайно «важливим є підвищення ступеня захисту особи у разі втрати роботи відповідно до найвищих європейських та світових стандартів, шляхом ратифікації галузевих нормативно-правових актів» (Тимчишин, 2020).

Тулай О.І. зазначає, що замість пасивного витрачання коштів на допомогу по безробіттю, необхідно спрямовувати кошти «на створення умов для працездатних громадян знайти роботу, яка б відповідала їхнім здібностям і можливостям» (Тулай, 2016).

Шевченко С.В. розробила критерії заходів державного регулювання зайнятості, реалізація яких дозволить «врахувати трансформацію системи зайнятості населення в умовах формування її нестійких форм та розширення використання інформаційно-комунікаційних технологій; розробляти нові механізми регулювання зайнятості населення» (Шевченко, 2022).

Волківська А.М. разом з колегами досліджували дану проблематику з позиції ефективною зайнятості, та відмітили, що «зниження рівня зайнятості населення супроводжується зменшенням кількості потенційних платників податків та негативним впливом на рівень купівельної спроможності населення, що може призвести до зростання соціальної напруженості» (Волківська, 2021).

Варті уваги розроблені Чорною Н.П. та Чорним Р.С., пріоритетні напрямки реформування українського ринку праці: «тісна взаємодія ринків праці та освіти; підвищення якості та конкурентоспроможності робочої сили; сти-

мулювання створення нових робочих місць; посилення мотивації до легальної зайнятості; сприяння розвитку підприємництва та самостійної зайнятості; вдосконалення системи оплати праці; соціальна підтримка вразливих верств населення» (Чорна, 2020).

Метою дослідження є аналіз теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління соціальним захистом безробітних.

Виклад основного матеріалу дослідження. Соціальний захист безробітних відіграє важливу роль у забезпеченні соціального благополуччя населення та підтримці осіб, тимчасово позбавлених роботи. В Україні система соціального захисту безробітних заснована на законодавстві, орієнтованому на забезпечення соціальної справедливості та захисту прав громадян.

Основною державною структурою, що забезпечує соціальний захист безробітних в Україні є створена у 1990 році Державна служба зайнятості. Дана служба – це централізована система державних установ, функціонування якої регулюється Міністерством економіки України. Також на неї покладені функції виконавчої дирекції Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

До основних функцій Державної служби зайнятості належать: здійснення державної політики в сферах зайнятості, соціального захисту безробітних та міграційних процесів; аналізування ситуації на ринку праці; підбір безробітним роботи згідно їх спеціальності; підбір працівників для роботодавців; організація громадських робіт; підтримка громадян при започаткуванні підприємницької діяльності; недопущення масового вивільнення працівників; профілактика виникнення безробіття; забезпечення мобільності працівників; підвищення зайнятості населення; підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації безробітних; затвердження результатів неформальної професійної освіти; здійснення профорієнтаційної роботи серед молоді та населення в цілому; працевлаштування неконкурентоспроможних категорій громадян.

Система соціального захисту безробітних в Україні побудована на наступних принципах: універсальності (охоплює всіх громадян, тимчасово позбавлених роботи, поза залежністю від

причин безробіття або попереднього трудового стажу); справедливості (забезпечує рівні можливості для захисту всіх безробітних громадян в отриманні соціальної підтримки та послуг); стимулювання (сприяє пошуку нової роботи та професійної реабілітації шляхом реалізації освітніх програм, тренінгів та інших заходів підтримки) та передбачає такі засоби соціальної підтримки безробітних: виплата допомоги по безробіттю (безробітні громадяни мають право на отримання допомоги по безробіттю відповідно до встановлених норм і умов визначених законодавством); професійна реабілітація (система соціального захисту безробітних передбачає можливості для підвищення кваліфікації, професійної перепідготовки та працевлаштування безробітних громадян); сприяння активному пошуку роботи (безробітним громадянам надається інформаційна підтримка, допомога в складанні резюме, пошук вакансій і консультації по працевлаштуванню).

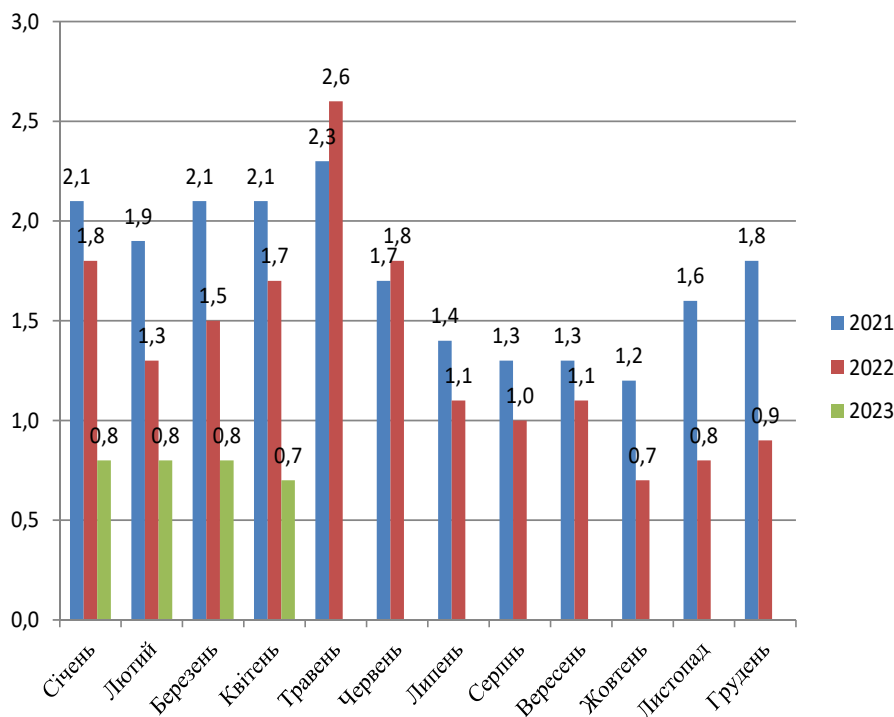
З початком повномасштабних воєнних дій Державна служба зайнятості припинила здійснювати аналітику ринку праці України в цілому, останні опубліковані дані за 2021 рік. Згідно них, кількість безробітних віком 15–70 р. у 2021 р., в порівнянні із 2020 р., збільшилась

на 0,51 тисяч осіб і становила 52,41 тисяч осіб. Рівень безробіття населення віком 15–70 р. збільшився з 12,4% до 12,6% (Волинський обласний центр зайнятості, 2023).

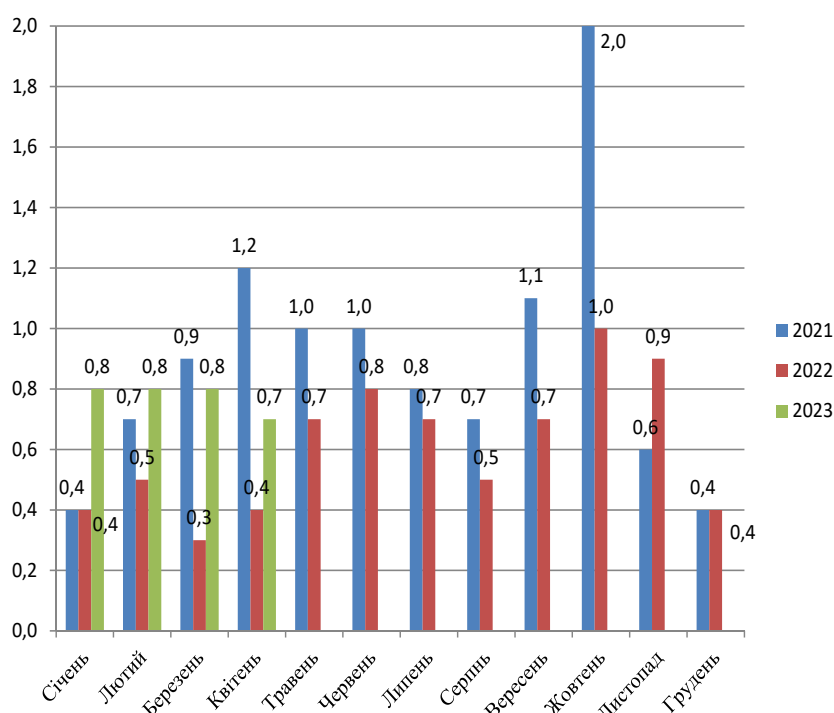
У Волинській області Державна служба зайнятості протягом січня-квітня 2023 року надала соціальних послуг 10,7 тисячам осіб, які шукали роботу, з них, 7,4 тисячі осіб були зареєстрованими безробітними. Допомогу по безробіттю отримали 5,1 тисячі громадян. Центри зайнятості Волинської області станом на перше травня 2023 року працевлаштували 2963 особи, з них, 1424 зареєстрованих безробітних (рис. 2.1–2.2).

Згідно видів економічної діяльності, найбільша кількість громадян працевлаштована в сфері торгівлі – 27,6% та в переробній промисловості – 17,8%. По професійним групам серед працевлаштованих 22,4% це працівники сфери торгівлі та послуг, 17,3% – робітники з низькою кваліфікацією, 12,4% – фахівці, 12,1% – спеціалісти із обслуговування устаткування.

Станом на 1 травня 2023 року триста безробітних пройшли професійне навчання завдяки зусиллям Державної служби зайнятості. Безпосередньо, у центрах професійно-технічної освіти підпорядкованих Державній службі

Рис. 2.1. Динаміка кількості зареєстрованих безробітних у Волинській області, тис. осіб (Волинський обласний центр зайнятості, 2023)

Рис. 2.2. Динаміка кількості працевлаштованих безробітних у Волинській області, тис. осіб (Волинський обласний центр зайнятості, 2023)

зайнятості пройшла навчання дев'яносто одна особа зареєстрованих безробітних. Громадські та інші роботи тимчасового характеру протягом даного періоду виконували 119 осіб. В суспільно корисних роботах були задіяні 44 особи (Волинський обласний центр зайнятості, 2023).

Структура загальної кількості зареєстрованих безробітних станом на 1 травня 2023 року наступна:

- за статтю: чоловіки – 1 тисяча осіб (29%), жінки – 2,2 тисячі осіб (71%);
- за віковими групами: 26% – у віці до 35 р.; 31% – від 35 до 44 р.; 24% – від 45 до 55 р.; 19% – понад 55 р.;
- за освітою: 48% вища освіта, 33% – професійно-технічна, 19% – загальна середня освіта;
- за видами економічної діяльності: 22,2% раніше працювали в сфері торгівлі та ремонту транспортних засобів; 20,4% – в державному управлінні й обороні; 16,8% – в переробній промисловості (рис. 2.3).

Згідно професійних груп у структурі зареєстрованих безробітних переважають:

- працівники сфери торгівлі і послуг – 23,2% (продавці продовольчих та непродовольчих товарів, продавці-консультанти, кухарі, охоронники);

- робітники найпростіших професій – 15,4% (підсобні робітники, прибиральники, пакувальники, комплектувальники, тощо);

- службовці та керівники – 12,2% (менеджери, директори);

- робітники з обслуговування устаткування машин – 11,3%, це машиністи, кочегари, водії, оператори котелень, оператори заправних станцій (рис. 2.4).

Загалом протягом січня-квітня 2023 року Державна служба зайнятості у Волинській області надала статус безробітного 3,1 тисячі осіб, що у порівнянні з минулим роком менше на 50,8% та пояснюється загальним зменшенням економічної активності у Волинській області, активним призовом на військову службу та значним впливом працездатного жіночого населення за кордон.

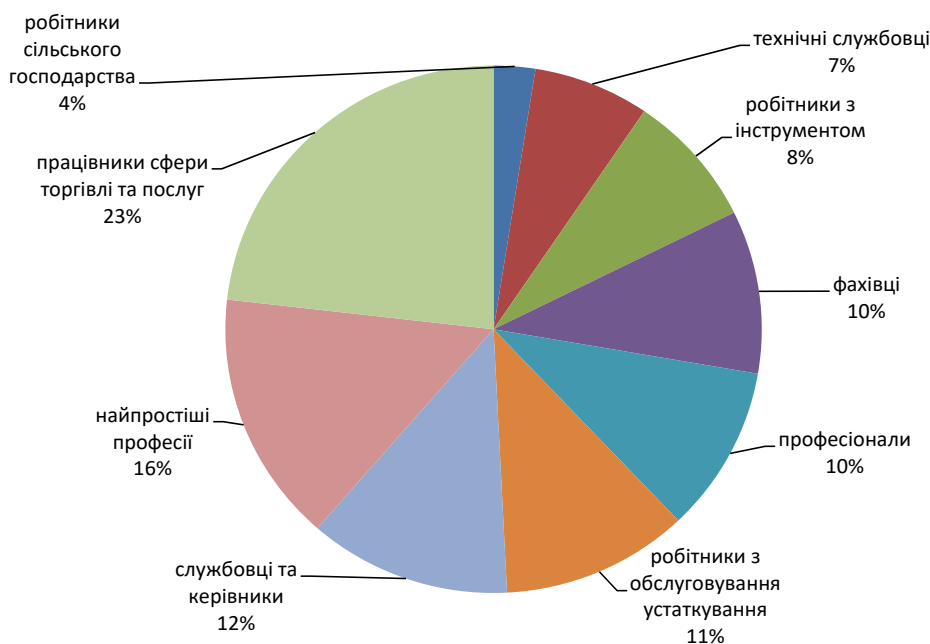
В загальному, розглядаючи вітчизняну систему соціального захисту безробітних ми виділили наступні її недоліки:

Недостатнє фінансування: система соціального захисту безробітних стикається з постійною проблемою обмеженості бюджетних коштів, що відображається на доступності та якості соціальної підтримки безробітних.

Нерівномірне забезпечення захисту: деякі групи населення, такі як молодь та мігранти,

Рис. 2.3. Структура зареєстрованих безробітних у Волинській області за видами економічної діяльності станом на 1 травня 2023 р., % (Волинський обласний центр зайнятості, 2023)

Рис. 2.4. Структура зареєстрованих безробітних у Волинській області за професійними групами станом на 1 травня 2023 р. (Волинський обласний центр зайнятості, 2023)

можуть відчувати труднощі в отриманні соціального захисту та можливостей подолати безробіття.

Незначна ефективність активних програм підтримки: необхідно покращувати і вдоско-

налювати програми професійної реабілітації та навчання, щоб забезпечити успішне повернення безробітних громадян на ринок праці.

Висновки. Під соціальним захистом безробітних ми розуміємо систему соціального

забезпечення осіб, які втратили постійне місце роботи, шляхом надання їм тимчасових фінансових виплат протягом визначеного періоду, та пошуку нового місця роботи за спеціальністю, чи безкоштовну перекваліфікацію згідно вимог ринку праці.

Зарубіжний досвід захисту безробітних є багатограним і має різноманітні підходи до вирішення цієї проблеми. Системи соціального забезпечення, професійної перекваліфікації, стимулюючі програми для роботодавців та розвиток самозайнятості є лише кількома засобами, які використовуються для підтримки безробітних осіб за кордоном. Важливо перейняти кращі зарубіжні практики та адаптувати їх до вітчизняних реалій, аби забезпечити ефективний захист та підтримку безробітних.

В Україні правовий статус безробітних регулюється законодавством, яке гарантує їх соціальні права та забезпечує підтримку під час пошуку роботи та періоду безробіття. Ключовими законодавчими актами, що визначають правовий статус безробітних, є закони України «Про зайнятість населення» від 05.07.2012 № 5067-VI та «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 № 1533-III.

Основним державним органом, що забезпечує управління соціальним захистом безробітних є Державна служба зайнятості та її регіональні представництва в обласних центрах і територіальних громадах, які завдяки ресурсам Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України надають необхідну соціальну допомогу незайнятим особам.

Система соціального захисту безробітних в Україні є важливою складовою соціальної політики держави. Вона базується на законодавстві, що гарантує соціальні права та захист безробітним громадянам. Однак, вона має недоліки, такі як недостатнє фінансування, нерівномірне забезпечення захисту та незначна ефективність програм соціальної підтримки безробітних. Для досягнення більш ефективної та справедливої системи соціального захисту

безробітних необхідно оптимізувати витрату коштів, роблячи акцент на перепрофілюванні та працевлаштуванні безробітних.

На нашу думку, з метою підвищення ефективності соціального захисту безробітних необхідно: підвищити рівень загального добробуту населення, шляхом проведення загальнодержавної політики підвищення рівня доходів працюючих громадян, зокрема податкового перерозподілу доходів між багатими та бідними, перенаправлення коштів призначених на субсидії та пільги на збільшення мінімального рівня заробітної плати; забезпечити функціонування другого та третього рівня пенсійної системи, що підвищить рівень фінансового забезпечення пенсіонерів і мінімізує їх участь на ринку праці; зберегти наявні робочі місця шляхом підтримки роботодавців, надання їм відстрочок по здійсненню податкових платежів, можливості переведення працівників на неповний робочий тиждень, створення гнучкого робочого графіку, запровадження віддаленої (дистанційної) роботи; забезпечити ефективну перепідготовку осіб, що втратили робоче місце, на базі центрів зайнятості та їх партнерів; посилити координацію міжнародної діяльності в частині інформаційного обміну з питань зайнятості, полегшити взаємну міграцію працівників, вдосконалити порядок їх оподаткування та забезпечення соціальним пакетом; збалансувати пропозицію навчальних закладів з потребами ринку праці шляхом державного замовлення та фінансування освіти; проводити спеціалізовані ярмарки праці спільно з навчальними закладами з метою працевлаштування випускників та популяризації необхідних економіці спеціальностей; інтенсифікувати співпрацю між соціальними партнерами: роботодавцями, профспілками та державними структурами, з метою додаткового захисту працюючих від шкідливих умов праці та звільнення.

Перспективи подальших досліджень полягають в розробці ефективного менеджменту соціального захисту безробітних в післявоєнний період.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Волинський обласний центр зайнятості. URL : <https://vol.dcz.gov.ua> (дата звернення: 23.03.2023).
2. Волківська А. М., Осовська Г. В., Аксьонова О. В., Осовський О. А., Ніколайчук С. В. Удосконалення механізму управління зайнятстю населення в контексті стратегічного соціально-економічного розвитку регіону. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.12.75>
3. Гапочка В.М. Соціальний захист безробітних: реалії сьогодення. *Науковий вісник Ужгородського Національ-*

ного Університету. Серія : Право. 2022. № 74. С. 171–175. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.74.29> (дата звернення: 23.03.2023).

4. Ковач В. О. Основні напрямки регулювання державної політики у сфері зайнятості населення. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.4.50>

5. Мантур-Чубата О.С., Ваганова Л. В. Ринок праці України в умовах воєнного стану. *Економіка і регіон*. 2022. № 2(85). С. 81–87. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.2\(85\).2636](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.2(85).2636)

6. Тимчишин Т. М. Соціальний захист безробітних в міжнародному праві: теоретико-правові аспекти. *Молодий вчений*. 2020. № 1(77). С. 225–228. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-1-77-49>

7. Тулай О. І. Фінансові засади соціального захисту безробітних. *Бізнес Інформ*. 2016. № 2. С. 221–226. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_2_33 (дата звернення: 10.06.2023).

8. Чорна Н. П., Чорний Р. С. Ринок праці України: сучасні виклики. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2020. № 1. С. 64–73. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-01-64-73>

9. Шевченко С. В. Сучасні критерії заходів державного регулювання зайнятості. *Публічне урядування*. 2022. № 2(130). С. 120–126. DOI: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2\(30\)-15](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2(30)-15)

10. Штундер І. О. Ринок праці України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-22>

REFERENCES:

1. Volynskyi oblasnyi tsentr zainiatosti [Volyn Regional Employment Center]. (n.d.). vol.dcz.gov.ua. Retrieved from <https://vol.dcz.gov.ua> [In Ukrainian].

2. Volkivska, A. M., Osovska, H. V., Aksonova, O. V., & Osovskiy, O. A. Nikolaichuk S. V. (2021). Udokonalennia mekhanizmu upravlinnia zainiatistiu naseleння v konteksti stratehichnoho sotsialno-ekonomichnoho rozvytku rehionu [Improvement of the mechanism of population employment management in the context of strategic socio-economic development of the region]. *Efektivna ekonomika – Efektivna ekonomika*. 12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.12.75> [in Ukrainian].

3. Napochka, V. M. (2022). Sotsialnyi zakhyst bezrobitnykh: realii sohodennia [Social protection of the unemployed: realities of today]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu. Seriya Pravo – Uzhhorod National University Herald. Series: Law*. 74. 171–175. Retrieved from DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.74.29> [in Ukrainian].

4. Kovach, V. O. (2020). Osnovni napriamky rehuliuвання derzhavnoi polityky u sferi zainiatosti naseleння [Main directions of public policy regulation on population employment]. *Derzhavne upravlinnia: udokonalennia ta rozvytok – Derzhavne upravlinnia: udokonalennia ta rozvytok*. 4. Retrieved from DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.4.50> [in Ukrainian].

5. Mantur-Chubata, O. S., & Vahanova, L. V. (2022). Rynok pratsi Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [The labor market of Ukraine under martial law]. *Ekonomika i rehion – Economics and Region*. 2(85). 81-87. Retrieved from DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2022.2\(85\).2636](https://doi.org/10.26906/EiR.2022.2(85).2636) [in Ukrainian].

6. Tymchyshyn, T. M. (2020). Sotsialnyi zakhyst bezrobitnykh v mizhnarodnomu pravi: teoretyko-pravovi aspekty [Social protection of the unemployed in international law: theoretical and legal aspects]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*. 1(77). 225–228. Retrieved from DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-1-77-49> [in Ukrainian].

7. Tulai, O. I. (2016). Finansovi zasady sotsialnoho zakhystu bezrobitnykh [Financial Bases of the Social Protection of Unemployed]. *Biznes Inform – Business Inform*. 2. 221–226. Retrieved from URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_2_33 [in Ukrainian].

8. Chorna, N. P., & Chornyi, R. S. (2020). Rynok pratsi Ukrainy: suchasni vyklyky [The labour market in Ukraine: current challenges]. *Ekonomichnyi chasopys Shkhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky – Economic Journal of Lesia Ukrainka Eastern European National University*. 1. 64–73. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-01-64-73> [in Ukrainian].

9. Shevchenko, S. V. (2022). Suchasni kryterii zakhodiv derzhavnoho rehuliuвання zainiatosti [Modern criteria for measures of state regulation of employment]. *Publichne uriaduvannia – Public management*. 2(130). 120–126. Retrieved from DOI: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2\(30\)-15](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2(30)-15) [in Ukrainian].

10. Shtunder, I. O. (2022). Rynok pratsi Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [The labor market of Ukraine under martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*. 40. Retrieved from DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-22> [in Ukrainian].